

Inleiding

De taal C is tussen 1969 en 1973 ontwikkeld, met als hoofddoel de programmatie van systeemsoftware. Het is echter een bijzonder populaire taal geworden, waarvoor op elke mogelijke computerarchitectuur compilers te vinden zijn.

In de originele versie van C is het echter onmogelijk om met objecten te werken. Objectgeoriënteerd programmeren is een techniek die, bij erg grote maar ook al bij vrij kleine projecten zal leiden tot beter onderhoudbare en begrijpelijker code. Om dat euvel te verhelpen is in 1979 de taal C++ in de wereld gekomen, al is de naam C++ pas vanaf 1983 in gebruik.

Ondertussen is bij Microsoft jarenlang gewerkt met de taal BASIC in een aantal varianten. Dit is doorgroeid tot de Visual Basic 6 in 1998. Visual Basic 6 is, net als C++, een object-gebaseerde taal. Dit wil zeggen dat er met objecten kan gewerkt worden, maar dat het niet afgedwongen wordt. Men kan dus perfect programmeren zonder objecten te gebruiken.

In 2002 is Microsoft gestart met de .NET familie van programmeertalen. Hierbij zat Visual Basic, maar ook C#, die de populaire C++ syntax overneemt. Behalve die syntax zijn er echter weinig overeenkomsten tussen beide talen. De hele .NET familie is wel van de grond af objectgeoriënteerd geschreven. Het is dus onmogelijk om een .NET programma te schrijven zonder, al dan niet bewust, gebruik te maken van objecten.

Het voordeel van de latere versies Visual Basic is altijd geweest dat Microsoft een IDE of Integrated Development Environment voorziet. Hierin kunnen programmacode en formulieren naast elkaar ontwikkeld en gecompileerd worden door een simpele druk op de knop. Dat is nu ook toegepast op C#.

Doorheen het groeien van de hele .NET familie over de verschillende versies, 2003, 2005, 2008, 2010 tot 2012 is C# alsmaar populairder geworden. Nieuwe programma's worden zelden nog in Visual Basic geschreven.

Deze cursus over C# is in eerste instantie een cursus programmeren voor lezers die geen of zeer weinig ervaring hebben met het programmeren. In de cursus wordt m.a.w. heel veel aandacht besteed aan de technieken van het programmeren: de basisstructuren (sequentie, selectie, gewone iteratie), de complementaire structuren (iteratie met onderbreking, zelftellende lus, meervoudige selectie), procedures, tabellen, werken met sequentiële bestanden, enz.

Het tweede deel van de cursus vertrekt van objectgeoriënteerd programmeren en illustreert de verschillende principes van objectgeoriënteerd programmeren in C#, zoals encapsulation, inheritance en polymorfisme. We gaan in dit deel ook in op gegevensstructuren, collecties, interactie met andere programma's ...

Leren programmeren in C# 2010 1/2 is een doe-cursus. Dit betekent dat je de cursus doorneemt terwijl je voor de computer zit. Je neemt per hoofdstuk de cursustekst door. Daarna maak je de oefeningen die achteraan elk hoofdstuk zijn opgenomen.

Bij de cursus hoort een cd-rom. Op de cd-rom bevindt zich een bestand *Lees mij.docx* met last minute informatie. Je kan de inhoud van het bestand lezen door te dubbelklikken op het bestand.

Ik hoop dat deze cursus je vertrouwd mag maken met het programmeren en met C# 2012. Indien je opmerkingen hebt die een latere uitgave kunnen verbeteren, kan je die steeds kwijt aan de auteur.

Dit boek is een vertaling van het boek "Programmeren in Visual Basic" door Roger Frans. Een groot deel van de structuur is dan ook overgenomen van hem, waarvoor dank.

Jochen Mariën
september 2013

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
AFSPRAKEN	3
INHOUDSOPGAVE	5
1 PROGRAMMEREN EN PROGRAMMEERTALEN	13
1.1 Inleiding	13
1.2 Algoritmen	13
1.3 Programma en programmeren	14
1.4 Systemanalyse	15
1.5 Categorieën en karakteristieken van programmeertalen	15
1.5.1 Machinetalen.....	15
1.5.2 Lagere programmeertalen of assembleren.....	16
1.5.3 Hogere programmeertalen.....	16
1.5.4 Vertaalprogramma's.....	17
1.6 .NET	18
1.6.1 De oorsprong... ..	18
1.6.2 Het .NET Framework.....	18
1.7 Microsoft Visual Studio	19
1.8 Procedureel en modulair programmeren	19
1.8.1 Ongestructureerd programmeren.....	19
1.8.2 Procedureel programmeren.....	19
1.8.3 Modulair programmeren.....	20
1.9 Objectgeoriënteerd programmeren	20
2 KENNISMAKEN MET C# 2012	21
2.1 Inleiding	21
2.2 Creatura (H02VB01)	21
2.2.1 Probleemdefinitie.....	21
2.2.2 Probleemanalyse.....	22
2.2.3 Schema in pseudocode.....	23
2.2.4 Bronprogramma en korte bespreking.....	23
2.3 Microsoft Visual Studio 2012 starten	24
2.4 Een nieuw project maken	26
2.4.1 Creëren van een nieuw project.....	26
2.4.2 Windows Form Designer.....	28
2.4.3 Solution Explorer.....	28
2.4.4 Het eigenschappenvenster.....	29
2.4.5 De toolbox.....	30
2.5 De gebruikersinterface maken	31
2.5.1 Een object toevoegen door te klikken.....	31
2.5.2 Een object toevoegen door te dubbelklikken.....	31
2.5.3 Verplaatsen van een object.....	32
2.5.4 Een object toevoegen door het te kopiëren.....	32
2.5.5 Een object verwijderen.....	32
2.5.6 De eigenschap Name van een formulier instellen.....	32
2.5.7 De eigenschap Text instellen.....	34
2.5.8 Tekstvakken aanbrengen.....	35
2.5.9 Selectie van meerdere objecten.....	36
2.6 De oplossing en het project bewaren	36
2.7 Het programma uitvoeren	37
2.8 Een opdrachtknop of button	38
2.9 Programmacode toevoegen	38

2.9.1	Het venster voor programmacode	38
2.9.2	IntelliSense	40
2.9.3	Alle voorkomens	41
2.9.4	Niet gebruikte variabelen	42
2.9.5	Commentaar	42
2.9.6	Declaratie van variabelen	42
2.9.7	De waarde uit een tekstvak lezen	43
2.9.8	Een waarde in een tekstvak plaatsen	43
2.9.9	Een syntaxisfout	44
2.9.10	Het voorbeeld verder afmaken	44
2.10	Variabelen	44
2.10.1	Een variabele	44
2.10.2	Gegevenstypes	45
2.10.3	Deling van kommagetallen	45
2.10.4	Declareren van variabelen	46
2.11	Operatoren	46
2.11.1	Rekenkundige operatoren	46
2.11.2	Operatoren voor tekenreeksen	47
2.12	Typeconversie	47
2.13	Een Console-applicatie	49
2.13.1	Programmacode	49
2.13.2	Consolekleuren	50
2.13.3	Read en Write	51
2.14	Oefeningen	52
3	DE SELECTIE	57
3.1	Inleiding	57
3.2	CreaTura (H03VB01)	57
3.2.1	Probleemdefinitie	57
3.2.2	Probleemanalyse	58
3.2.3	Schema	58
3.3	De selectie	59
3.3.1	Definitie en betekenis	59
3.3.2	Eenzijdige selectie	59
3.4	Het programma	59
3.5	Het if-statement	61
3.6	Het switch-statement	62
3.7	Logische uitdrukkingen	64
3.7.1	Relationele operatoren	64
3.7.2	Samengestelde logische uitdrukkingen en logische operatoren	65
3.8	Constanten en constantendeclaratie	65
3.9	Een tweede voorbeeld (H03VB02)	66
3.9.1	Probleemstelling	66
3.9.2	Probleemanalyse	66
3.9.3	Schema	66
3.9.4	Programmacode	67
3.10	De operatoren +=, -=, ...	68
3.11	Een Windows-toepassing	69
3.11.1	Probleemdefinitie (H03VB03)	69
3.11.2	De gebruikersinterface	69
3.11.3	Bronprogramma	70
3.12	Tabvolgorde en tabulatorstops	72
3.13	De klasse Math	72
3.13.1	Namespaces	72
3.13.2	Methoden en eigenschappen van de klasse Math	73
3.13.3	De functie Round()	73
3.14	Raadspelletje (H03VB04)	74

3.14.1	Probleemdefinitie	74
3.14.2	Probleemanalyse	75
3.14.3	Pseudocode	75
3.14.4	Bronprogramma en korte bespreking	75
3.14.5	Ontwerpen van het formulier	77
3.15	Oefeningen	77
4	DE GEWONE ITERATIE	81
4.1	Inleiding	81
4.2	CreaTura (H04VB01)	81
4.2.1	Probleemdefinitie	81
4.2.2	Probleemanalyse	81
4.2.3	Schema	82
4.3	De gewone iteratie	82
4.4	Het programma	82
4.5	De iteratie While	83
4.6	Som van getallen (H04VB02)	83
4.6.1	Probleemdefinitie	83
4.6.2	Probleemanalyse	83
4.6.3	Schema	84
4.6.4	Bronprogramma	84
4.7	Samengestelde intrest (H04VB03)	85
4.7.1	Probleemdefinitie	85
4.7.2	Probleemanalyse	85
4.7.3	Schema	85
4.7.4	Het bronprogramma	86
4.7.5	De interface maken	87
4.8	Oefeningen	89
5	EEN FOUTJE MEER OF MINDER	91
5.1	Inleiding	91
5.2	Syntaxisfouten	91
5.3	Eventhandlers wegwerken	92
5.4	Run time fouten	94
5.4.1	Een eerste voorbeeld (H05VB02)	94
5.4.2	Een tweede voorbeeld (H05VB03)	95
5.5	Logische fouten	96
5.5.1	Voorbeeld (H05VB04)	96
5.6	Debuggen van een programma (H05VB05)	97
5.6.1	_Step Into	98
5.6.2	Een breakpoint	99
5.6.3	Step Over	100
5.6.4	Step Out	100
5.6.5	Een onderbrekingspunt verwijderen	100
5.7	Enkele handige vensters	101
5.7.1	Het venster Autos	101
5.7.2	Het venster Watch	101
5.7.3	Het venster Immediate	102
5.8	Gestructureerde foutafhandeling	103
5.8.1	Bestand niet gevonden (H05VB06)	103
5.8.2	Probleemdefinitie	103
5.8.3	Programmacode	103
5.8.4	Ontwerp van het formulier	103
5.8.5	Het bestand is niet beschikbaar	104
5.8.6	Foutafhandeling	104
5.9	MessageBox.Show (H05VB07)	105
5.9.1	De methode Show van de klasse MessageBox	105
5.9.2	Resultaat van de methode Show	106

5.10	Delen door 0 (H05VB08)	107
5.10.1	Probleemdefinitie	107
5.10.2	Programmacode	108
5.10.3	Ontwerp van het formulier	108
5.10.4	Foutboodschap van het framework	109
5.11	Oefeningen	109
6	DE ITERATIE MET TELLER	113
6.1	Inleiding	113
6.2	Het voorbeeld Optelsommen (H06VB01)	113
6.2.1	Probleemstelling	113
6.3	De iteratie met teller	113
6.3.1	Definitie en betekenis	113
6.3.2	Enkele voorbeelden	114
6.4	Het programma	114
6.4.1	Declaratie	115
6.4.2	Random getallen	115
6.4.3	De for-lus	116
6.4.4	De berekening	116
6.4.5	Controle	117
6.4.6	Tonen van de resultaten	117
6.5	Bijkomende voorbeeld (H06VB02)	117
6.5.1	Stapgrootte 0,5	117
6.5.2	Stapgrootte 0,3	118
6.5.3	Negatieve stapgrootte	118
6.5.4	Geneste lus	118
6.6	Figuren (H06VB03)	119
6.6.1	Probleemstelling	119
6.6.2	Project	119
6.6.3	Resources	120
6.6.4	Timer	121
6.6.5	Dynamisch een afbeelding laden	123
6.6.6	Volledige programma	123
6.7	Oefeningen	124
7	DE ITERATIE MET ONDERBREKING	127
7.1	Inleiding	127
7.2	Invoercontrole (H07VB01)	127
7.2.1	Probleemstelling	127
7.2.2	Datumfuncties	127
7.2.3	Gebruik van TryParse	129
7.2.4	Gebruik van Substring	130
7.2.5	Volledige programma	130
7.3	Voorbeeld van Do-While (H07VB02)	131
7.3.1	Probleemdefinitie	131
7.3.2	Probleemanalyse	131
7.3.3	Inlezen tot X	132
7.3.4	Volledige programma	132
7.4	Oefeningen	133
8	BIJKOMENDE FORMULIERCONTROLS	135
8.1	Inleiding	135
8.2	Startformulier (H08VB01)	135
8.2.1	Formulieropbouw	135
8.2.2	Checkbox ULA	136
8.2.3	Radiobuttons verwerken	137
8.2.4	Radiobuttons uitlezen	139
8.2.5	Gegevens invoeren	139
8.2.6	Volledige programma	142

8.3 BMI (H08VB02)	143
8.3.1 Formulieropbouw	144
8.3.2 Numerieke invoervelden.....	145
8.3.3 Berekening van de BMI	146
8.3.4 Over het programma	147
8.3.5 Het menu	148
8.3.6 Volledige programma	150
8.4 Kleurenkiezer (H08VB03)	151
8.4.1 Formulierontwerp	151
8.4.2 Afsluiten van het programma.....	152
8.4.3 Initialisaties.....	153
8.4.4 Een kleur aanpassen.....	154
8.4.5 Maximumwaarde van schuifbalken	155
8.5 Het char datatype	156
8.5.1 Van ASCII tot ANSI naar UNICODE.....	156
8.5.2 Omzetten (H08VB04).....	157
8.6 Oefeningen	157
9 FUNCTIES	161
9.1 Inleiding	161
9.2 Benaming	161
9.2.1 Procedure.....	161
9.2.2 Functie.....	161
9.2.3 Operatie.....	162
9.2.4 Methode.....	162
9.2.5 Eventhandler	162
9.3 Naamgeving	162
9.4 Backend en frontend	162
9.5 Een voorbeeld van een functieprocedure (H09VB01)	163
9.5.1 Het programma zelf.....	163
9.5.2 De functie willekeurigGetal	163
9.6 Functie zonder returnwaarde en parameters (H09VB02)	165
9.6.1 Het programma.....	165
9.6.2 De functie toonFoutmelding	166
9.7 Functie zonder parameters (H09VB02)	166
9.7.1 De functie GetInt_v1	167
9.7.2 De recursieve functie GetInt_vRekursief	167
9.8 Functie met parameters	168
9.9 Functie met optionele parameters	168
9.9.1 De functie GetInt_V3	169
9.10 Functie met referentieparameters (H09VB03)	170
9.11 Oefeningen	171
10 ARRAYS	175
10.1 Inleiding	175
10.2 Engelse woorden oefenen (H10VB01)	175
10.2.1 Arrays gebruiken.....	175
10.2.2 FAQ.....	176
10.2.3 Grenzen van een array.....	176
10.2.4 Merk op dat er als parameter het getal 0 wordt meegegeven. Dit is omdat we de eerste dimensie van de array aanspreken. Dimensies van arrays komen voor bij het volgende deel van dit hoofdstuk, 10.4 Volledige programma	177
10.2.5 Volledige programma	178
10.3 Afdrukken van een array (H10VB02)	179
10.3.1 Array overlopen met een for-lus.....	179
10.3.2 Array overlopen met een foreach-lus	179
10.3.3 Volledige programma	180

10.4	Tweedimensionale arrays	181
10.4.1	Rectangular of jagged	181
10.4.2	Arrays vullen	182
10.4.3	Alles afdrukken	182
10.4.4	Gemiddelde per student	183
10.4.5	Gemiddelde per vak	183
10.4.6	Grotere arrays	183
10.5	Oefeningen	185
11	SEQUENTIËLE BESTANDEN	189
11.1	Inleiding	189
11.2	Terminologie	189
11.3	Namespace System.IO	190
11.4	Bestandslocatie	190
11.5	Engelse woorden oefenen (H11VB01)	191
11.5.1	Het bestand	192
11.5.2	Bestanden uitlezen	192
11.5.3	Woorden oefenen	193
11.6	Sequentiële bestanden lezen	193
11.6.1	Voorafgaand werk	193
11.6.2	Gegevens uitlezen	193
11.6.3	Gegevens wegschrijven	194
11.6.4	Bestand bestaat	194
11.7	Stringfuncties	194
11.7.1	ToUpper() en ToLower()	194
11.7.2	Substring()	194
11.7.3	PadLeft() en PadRight()	195
11.7.4	new String()	195
11.7.5	Length	195
11.7.6	Contains()	195
11.7.7	IndexOf(), LastIndexOf()	195
11.7.8	Trim()	195
11.7.9	Remove()	196
11.7.10	Insert()	196
11.7.11	Replace()	196
11.7.12	IsNullOrEmpty() en IsNullOrWhiteSpace()	196
11.7.13	Split()	196
11.8	Uitbreiding van het voorbeeld (H11VB02)	197
11.8.1	Ontwerp van de toepassing	198
11.8.2	Tweede formulier	199
11.8.3	Tekstvakken leegmaken	201
11.8.4	Bestand wegschrijven	201
11.8.5	Programmacode bij Bestand / Afsluiten	202
11.8.6	Programmacode bij Bestand / Openen	202
11.8.7	Programma bij Bestand / Opslaan als...	203
11.8.8	Programmacode bij Bestand / Opslaan	203
11.8.9	Programmacode bij Bestand / Nieuw	204
11.8.10	Toevoegen en verwijderen van een item uit de keuzelijst	204
11.8.11	Oproepen van een tweede formulier	205
11.8.12	Bij het laden van het formulier FrmTesten	206
11.8.13	Sluiten van het formulier FrmTesten	207
11.8.14	De knop Controle	207
11.9	Oefeningen	208
12	GROEPSONDERBREKING	211
12.1	Inleiding	211
12.2	Groepsonderbreking (H12VB01)	211
12.2.1	Inleidend voorbeeld	211
12.2.2	Analyse van het programma	212

12.2.3	Programmacode	214
12.3	Groepsonderbreking op twee niveaus (H12VB02)	216
12.3.1	Jackson-schema en uitwerking in pseudocode	217
12.3.2	Bronprogramma	220
12.4	Oefeningen	222